

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 9C/126/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814208912
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8814208912.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobcu: L. A., V. XX.XX.XXXX, P. N. XX/X, L. V. B., proti žalovaným: 1./D. X., V. XX.XX.XXXX, P. K.Á. XXXX/XX, X., X/ D. L., V. XX.XX.XXXX, P. K. XXXX/XX, X., zastúpeným: JUDr. Martina Fabianová, advokátka, Hencovská 2043, Hencovce, o zaplatenie 1.300 € s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným 1,2 spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 100% s tým, že o konkrétnej výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou (pôvodne vedenou na súde pod sp.zn. 13C/132/2014) domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalované 1,2 na zaplatenie sumy 1.600,- eur s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 1.5.2011 do zaplatenia a na trovy konania. V žalobe uviedol, že žalované 1,2 sa zaviazali uhradiť mu sumu 1.600,- eur do 30.4.2011. Tieto dlhy im vznikli na základe poskytnutých pôžičiek.

2. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby súd uznesením č.k. 13C/132/2014-37 zo dňa 4.9.2014 konanie o povinnosti žalovaných zaplatiť sumu 100,- eur zastavil. Vo zvyšnej časti bola žaloba vylúčená na samostatné konanie a rozhodnutie.

3. Právna zástupkyňa žalovaných žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Vo vylúčenej veci o zaplatenie sumy 1.500,- eur s príslušenstvom súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedka Y. L., oboznámením sa s listinnými dôkazmi: výpis zo živnostenského registra žalobcu, platobný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Ro/133/2006, zmluvy o pôžičke zo dňa 15.2.2006, 11.3.2005, 23.3.2005, 23.9.2009, 6.7.2010, príjmové a výdavkové doklady k zmluvám o pôžičke, vyjadrenie notárky J.. R. S. P., prehlásenie žalovaných zo dňa 22.3.2011, uznanie práva zo dňa 22.3.2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 12T/31/2012 a zistil tento skutkový stav veci:

5. Podľa výpisu zo živnostenského registra L. A. vykonávajúci živnosť pod obchodným menom L. A.-K. O. má medzi inými predmetmi podnikania uvedené aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a to od dátumu 12.12.2005.

6. Žalobca ako veriteľ uzavrel s D. L. - v tomto súdnom konaní žalovanou v 2. rade zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka a to 11.3.2005, 23.3.2005 a 15.2.2006. Na základe zmluvy zo

dňa 15.2.2006 požičal žalobca žalovanej sumu 20.000,- Sk, ktorú žalovaná zaplatila na základe súdom vydaného platobného rozkazu v konaní pod sp.zn. 5Ro/133/2006.

7. Dňa 23.9.2009 uzavrel žalobca ako veriteľ so žalovanými 1,2 ako dlžníkmi zmluvu o pôžičke, na základe ktorej veriteľ požičal dlžníkom sumu 700,- eur bezúročne. Peňažné prostriedky veriteľ požičal dlžníkom na dobu od 23.9.2009 do 23.12.2009. V článku V. zmluvy bolo dohodnuté, že v prípade nesplnenia dohodnutých zmluvných podmienok zaplatia dlžníci veriteľovi dohodnutý 2,5 % mesačný úrok. Výdavkový doklad žalobcu zo dňa 23.9.2009 potvrdzuje vyplatenie sumy 700,- eur dlžníkom.

8. Žalobca predložil vo fotokópii ďalšiu zmluvu o pôžičke uzatvorenú medzi stranami sporu dňa 6.7.2010, predmetom ktorej bolo požičanie sumy 800,- eur žalovaným 1,2 s 1,5 % mesačným úrokom. Peňažné prostriedky boli veriteľom zapožičané na dobu od 6.7.2010 do 3.12.2010. K zmluve bol pripojený výdavkový doklad žalobcu zo dňa 6.7.2010 na sumu 800,- eur.

9. Podľa údajov žalobcu dňa 22.3.2011 podpísali žalované 1,2 uznanie práva dlžníkom podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v ktorom prehlásili, že dlhujú žalobcovi sumu 1.600,- eur na základe poskytnutých pôžičiek. Dlh vo výške 1.600,- eur uznali čo do dôvodu a výšky v celom rozsahu a zaviazali sa ho zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne do 30.4.2011. V ten istý deň - t.j. 22.3.2011 podpísali podľa tvrdení žalobcu žalované 1,2 aj prehlásenie, v ktorom dlh vo výške 1.600,- eur uznali čo do dôvodu a výšky, ktorý vznikol na základe pôžičiek zo dňa 23.9.2009 vo výške 700,- eur a zo dňa 6.7.2010 vo výške 800,- eur. Pôžičky sa žalované zaviazali splácať žalobcovi v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur až 100,- eur vždy k 22. dňu v mesiaci do zaplatenia.

10. Na pojednávaní dňa 10.3.2016 súd vzhľadom na podanie žalobcu uznesením konanie v časti o zaplatenie istiny 200,- eur zastavil. Pripustil zmenu návrhu a to tak, že žalované 1,2 sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 700,- eur s 9,5 % úrokom z omeškania od 24.12.2009 do zaplatenia a sumu 600,- eur s 9,5 % úrokom z omeškania od 7.12.2010 do zaplatenia a trov konania.

11. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že žalované 1,2 s ním uzavreli zmluvy o pôžičke, ktoré sú predmetom súdneho konania. On im osobne odovzdal finančné prostriedky uňho vo firme a na každú vyplatenú sumu vystavil aj výdavkový doklad. Žalované celkovo na pôžičky zaplatili 200,- eur o čom svedčia aj ním vystavené príjmové doklady. U žalovaných urobil žalobca výnimku, keďže im poskytol ďalšiu pôžičku skôr ako bola prvá pôžička splatená. Pôžičku poskytol bez zálohu. Žalované navštevoval žalobca u nich v domácnosti, kde aj 22.3.2011 podpísali uznanie práva. Dohodli sa, že záväzok budú žalované splácať v splátkach po 50,- eur mesačne. Prvá zmluva o pôžičke bola dohodnutá bezúročne, v druhej zmluve bol dohodnutý 1,5 % mesačný úrok, ktorý žalobca nepožaduje. Žiada priznať len zákonný úrok z omeškania.

12. Žalované nepopreli, že so žalobcom uzavreli zmluvu o pôžičke 23.9.2009, ale táto zmluva bola uzatvorená na sumu 500,- eur, nie 700,- eur. Požičanú sumu žalované žalobcovi vrátili, hoci o tom nemajú listinné dôkazy. Pôžičku postupne splácali, ale keď splátky od nich preberala zamestnankyňa žalobcu, ktorá sedela v záložni, nevystavila im doklad o zaplatení s tým, že takýto papier sa vyplní, keď sa vráti žalobca. Čo sa týka podpísaného uznania dlhu uviedli, že žalobca prišiel k nim do domácnosti a predložil im na podpis nejaký papier, ktorý ony nemohli prečítať, podpísali len čistý papier. Žalobca potom papier otočil a na druhú čistú stranu napísal prvá splátka, druhá splátka. Neuviedol však výšku splátky, ale bolo ústne dohodnuté, že keď žalovaná donesie nejakú splátku, žalobca jej výšku dopíše ku tej ktorej splátke. Žalované uviedli, že si nepamätajú, aby podpisovali listiny, ktoré predložil žalobca. Ak sú to skutočne ich podpisy, žalobca ich získal podvodným konaním. Žalované nemajú vedomosť, aby so žalobcom uzavreli druhú zmluvu o pôžičke dňa 6.7.2010. Uvedomujú si, že urobili chybu ak podpisovali žalobcovi prázdne papiere. Boli však pod tlakom a stresom. Uvedomovali si, že dlhujú žalobcovi zo zmluvy o pôžičke z roku 2009, preto žalobcovi podpisovali papiere aké on požadoval. Žalované uviedli, že prehlásenie zo dňa 22.3.2011 predložené žalobcom nikdy nepodpísali. Je nelogické, aby v ten istý deň podpísali prehlásenie ako aj uznanie záväzku. Spočiatku žalobca tvrdil, že uznanie bolo vyhotovené písomne a ústne sa so žalovanými dohodol na plnení v splátkach. Neskôr v priebehu konania doložil žalobca písomné prehlásenie žalovaných.

13. Právna zástupkyňa žalovaných poukázala na skutočnosť, že žalovaným bola pri prvej zmluve o pôžičke odovzdaná iná hotovosť ako bola uvedená v písomnej zmluve. Túto požičanú sumu žalované

žalobcovi vrátili. Pokiaľ ide o druhú zmluvu o pôžičke, takáto čiastka nikdy nebola žalovaným odovzdaná. Keďže zmluva o pôžičke bola uzatváraná v podnikateľských priestoroch žalobcu, žiadala právna zástupkyňa zmluvu posudzovať v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 ako spotrebiteľskú zmluvu. Uznanie práva považovala v zmysle § 34 Občianskeho zákonníka za právny úkon neplatný, vzhľadom na neurčitosť. Suma nie je špecifikovaná čo do dôvodu a výšky. Zároveň uplatnila námietku premlčania nároku žalobcu. Podľa prvej zmluvy bola pôžička splatná 23.12.2009, žaloba bola na súd podaná 21.1.2014, teda po uplynutí zákonnej premlčacej doby.

14. V zmysle § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

15. Podľa 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Zmluva o pôžičke je zmluva, ktorou veriteľ prenecháva dlžníkovi určité množstvo druhovo určených vecí. Je reálnou zmluvou, nakoľko na vznik záväzkového vzťahu sa vyžaduje aj reálne odovzdanie veci dlžníkovi a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka alebo odovzdaním „z ruky do ruky“.

17. Žalobca svoj nárok na zaplatenie peňažnej sumy odvodzoval od dvoch zmlúv o pôžičke, ktoré uzavrel so žalovanými dňa 23.9.2009 na sumu 700,- eur a dňa 6.7.2010 na sumu 800,- eur. Žalované 1,2 potvrdili uzavretie zmluvy o pôžičke dňa 23.9.2009 avšak na sumu 500,- eur, žiadnu ďalšiu pôžičku od žalobcu nečerpali. Žalobca na preukázanie dôvodnosti jeho nároku predložil originál výdavkového dokladu podpísaného žalovanými 1,2 zo dňa 23.9.2009 na sumu 700,- eur a originál výdavkového dokladu zo dňa 6.7.2010 na sumu 800,- eur. Žalované uviedli, že od žalobcu reálne prevzali len sumu 500,- eur a túto čiastku žalobcovi postupne splatili.

18. Zmluva o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka sa má využívať pri príležitostnom akte, prípadne pri požíčaní peňazí alebo predmetov medzi navzájom blízkymi osobami. Takáto zmluva môže byť napríklad aj o pôžičke spoločníka alebo konateľa pre svoju vlastnú firmu, prípadne môže byť aj medzi podnikateľmi navzájom.

19. Podnikateľ môže opakovane poskytovať pôžičky základe živnostenského zákona, keď mu živnostenský úrad túto činnosť zapíše ako predmet podnikania. Táto činnosť nie je ilegálna. Fyzické a právnické osoby môžu v právnom štáte konať všetko to, čo im zákon výslovne nezakazuje. A žiaden zákon nezakazuje podnikateľovi poskytovať pôžičky komukoľvek z vlastných zdrojov.

20. Žalobca ako podnikateľ, ktorý má v predmete podnikania uvedené poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, je teda oprávnený poskytovať úvery. V prejednávanej veci však žalobca nevystupoval ako podnikateľ, neoznačil sa tak v podanej žalobe ani v listinných dôkazoch- zmluvy o pôžičke, príjmové, výdavkové doklady. Všetky tieto listiny vystavil žalobca na svoje meno a priezvisko, s uvedením miesta jeho bydliska, nie s označením obchodného mena, miesta podnikania a IČO-a ako to vyplýva zo živnostenského registra.

21. Súd posúdil nárok žalobcu a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka jeho žalobu zamietol, nakoľko mal za preukázané, že žalobca opakovaným poskytovaním finančných pôžičiek obchádza zákon (napr. živnostenský zákon, zákon o dani z príjmu). Právny úkon, ktorý svojim obsahom obchádza zákon je podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný. Z vyjadrení strán sporu ako aj z listinných dôkazov vyplýva, že žalobca mimo živnostenského oprávnenia uzavrel so žalovanými viacero zmlúv o pôžičke (minimálne 5). Takýmto konaním obchádza zákon, keďže napriek živnostenskému oprávneniu na poskytovanie úverov z vlastných zdrojov takéto oprávnenie nevyužíva, ale cez pôžičky získava profit (napr. úroky, zmluvná pokuta a podobne). Zmluva o pôžičke by mala byť uzatvorená ako zmluva príležitostná, nemá slúžiť na podnikanie veriteľa. Žalobca má živnostenské oprávnenie na poskytovanie úverov, nič mu nebráni, aby úvery poskytoval na základe živnosti. Profit získaný z poskytnutej pôžičky, napríklad vo forme dohodnutých úrokov je príjem zdaniteľný, podlieha dani z príjmu. Poskytovanie viacerých pôžičiek mimo živnostenského oprávnenia so ziskom, je tak obchádzanie aj daňových predpisov. Žalobca tvrdil, že na základe dvoch zmlúv o pôžičke požičal žalovaným celkovo sumu 1.500,- eur (700,- eur + 800,- eur), ale požadoval priznať sumu 1.600,- eur tak ako to bolo uvedené v prehlásení

žalovaných a v uznaní práva zo dňa 22.3.2011, evidentne teda požadoval okrem istiny aj úroky alebo iné poplatky. Takýto príjem by mal byť zahrnutý do základu dane daňovníka a podliehať dani z príjmu.

22. S poukazom na uvedené súd zmluvy o pôžičke uzatvorené medzi stranami sporu považoval za absolútne neplatné pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka, preto žalobu žalobcu zamietol.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Keďže súd zamietol žalobu žalobcu, žalovaným 1,2 ako úspešným v spore priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. O konkrétnej výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.